

Timothy Verdon

Marija u europskoj umjetnosti

Kršćanska civilizacija je već dvije tisuće godina fascinirana mladom ženom, koja je anđelu koji ju je pozvao da postane majka Božja odgovorila „Ecce ancilla Domini” („Evo služavke Gospodnje”). U poeziji i pjesmi, u teološkoj refleksiji kao i u molitvenoj praksi, vjerska zajednica ne samo da ju je identificirala s njenim odgovorom, već je njezine riječi učinila vlastitima kako bi stalno skretala pozornost na nju. U vizualnim umjetnostima, u različitim medijima, kršćanski Zapad ne prestaje postavljati Mariju pred vjernike s porukom „Evo služavke Gospodnje; evo žene koja je bila slobodna, koja je darovala sebe, puna radosti i otvorena za život”. Prvi je pristup u tumačenju Marije bio teološkog karaktera, ali tijekom stoljeća Crkva je također nastojala shvatiti Mariju kao ženu. Drugi pristup, koji je više biografske prirode, nije u potpunosti odvojiv od prvog, s kojim se kontinuirano isprepliće, te ponekad preuzima veću, a ponekad manju važnost. Oba istraživačka pristupa imaju isto polazište - Evanđelje, teološki, a ne biografski tekst, koji predstavlja Isusa kao Sina Božjega koji je umro i uskrsnuo da spasi čovječanstvo. U svojem otkrivanju, Evanđelje pruža potpunu i homogenu konstelaciju biografskih podataka za Isusa, dok za Mariju zapravo ne nudi puno više od „kristala njenog života, diskretnih sličica iz života”, kako navodi F. Jesi. Ovaj kratki rad istražuje navedene paralelne smjerove istraživanja kroz analizu nekoliko poznatih marijanskih slika.

Prijevod s engleskoga: Kristijan Grgurić